

Diplomantka: Karolína Dvořáková, Učitelství VVP-ZUŠ pro druhý stupeň ZŠ a SŠ, 5. roč.

Vv – Pg, prezenční studium

Téma práce: Hudba jako inspirační zdroj výtvarného díla

Vedoucí DP: PhDr. Jaroslav Bláha, Ph.D.

Diplomantka si zvolila velice náročné téma, které vyžaduje odborné vzdělání ve dvou uměleckých oborech: výtvarném umění a hudbě. Tak komplexní zadání předpokládá důkladně promyšlenou koncepci důsledně směřující k podstatě problému, která není oslabována a rozměňována zbytečnými detaily a dílčími problémy, které s klíčovým problémem práce přímo nesouvisí. To se však Karolině Dvořákové bohužel nepodařilo. Naopak podlehla mylné představě, že musí řešit problematiku v celé šíři souvislosti – tedy i těch, které se bezprostředně netýkají klíčového problému, který je jednoznačně a srozumitelně formulován v názvu práce. Práce tak „nabobtnala“ akumulováním pestré mozaiky dílčích, často nesourodých problémů, že se výsledkem stala pestrá, nejasně strukturovaná koncepce, jejíž nepřehlednost demonstruje již obsah práce. Pokud bych měl vytknout před závorku nejzákladnější nedostatky, tak bych zdůraznil následující:

1. Nedůsledné využití metody komparace, která je pro zvolenou problematiku klíčová. Místo přímé konfrontace výtvarného a hudebního díla, z níž se následovně vyvodí závěry, odděluje diplomantka oba obory od sebe – dokonce někdy u adekvátního problému výtvarného umění a hudby sleduje odlišné aspekty.
2. Příliš široký záběr problematiky často překračující hranice vymezené zadáním. V této šíři záběru se pak utopí meritum problému a výsledkem je nepřehledná mozaika izolovaných dílčích problémů.
3. Někdy necitlivá volba komparovaných děl, což se týká především didaktické části
4. Často nejasné až zmatečné a někdy i zavádějící formulace.
5. Absence důslednějšího propojení teoretické části s didaktickou a výtvarnou

Uvedu konkrétní příklady k výše uvedeným základním nedostatkům:

Ad1) Ve všech kapitolách diplomantka odděluje výtvarné umění a hudbu do samostatných podkapitol, aniž by alespoň nabídla závěrečné shrnutí. Jako příklad uvedu podkapitoly 2.1.1 Psychologický náhled na výtvarné umění a 2.1.2 Psychologický náhled na hudbu. Na závěr kapitoly sice uvádí synestezii jako prostředek komparace, ale stavět využití vzájemných vztahů mezi výtvarným uměním a hudbou je zavádějící zejména proto, že touto schopností je nadán poměrně velice malý počet jedinců. Na druhou stranu je třeba přiznat, že v závěru diplomantka přece jen zdůrazňuje, že nejde o využití synestezie v její čisté podobě ale spíše o důsledky působení na různé smysly žáků.

Ad2) Např. v již zmíněných podkapitolách 2.1.1 a 2.1.2 je zbytečné se zmiňovat o fyzikálních aspektech vizuálního vnímání či šíření zvuku. Obdobně je zbytečné vysvětlovat principy sémiotiky, když s nimi diplomantka při analýze nepracuje. Zavádějící ve vztahu k podstatě tematického zaměření práce je obširný výklad obecných zásad RVP

Ad3) Jako příklad necitlivé volby komparovaných děl uvedu spojení hudby témbřů (Penderecki: Tren) kubistickými obrazy. Jak diplomantka přiznává, po konzultaci se mnou si uvědomila eadekátnost spojení, přesto je pak v didaktické realizaci použila. Obdobně necitlivé je i spojení rytmicky přísné a tonálně důsledné hodby C. Orfea (Carmina burana, Ó Fortuna) se spontánně organickými obrazy akčních malířů – navíc spojuje tuto hudební ukázkou postavenou na statickém principu rytmického ostinata s pohybem. Naopak jako velice zdařilou považují volbu Ravelova Bolera pro prostorové vyjádření melodické linie.

Ad4) Jako názorný příklad zmatečné, až nesmyslné formulace cituji následující větu: „Např. Picassovy Avignonské slečny, ač disponují nízkou estetickou hodnotou, mají nepřekonatelnou uměleckou hodnotu... „. Mohl bych uvést řadu dalších příkladů – včetně věcných chyb (např. že se Schönberg narodil v Německu místo ve Vídni nebo spojení skladatele Xenakise s konkrétní hudbou atd.) – domnívám se však že vybrané příklady postačí.

Doporučuji, aby si diplomantka připravila k obhajobě následující okruhy problémů:

- 1) Příklad koncepce zadaného diplomového úkolu, která by těsně provázala teoretickou, didaktickou a výtvarnou část práce a tím zredukovala její „panoramatické“ rozpětí.
- 2) Vysvětlíte, v čem spočívá „nízká estetická hodnota“ a „nepřekonatelná umělecká hodnota Picassových Avignonských slečen.

Návrh hodnocení: Dobře